

VÅR KAMP.

3. Vår deltakelse i frigjøringa.

Våre midler i kampen er av forskjellig slag. Det arbeid heimefronten har gjort for Norges frigjøring har utviklet seg gjennom flere faser. Alt fra først av tok den sikte på å gjøre enhver nasifisering av Norge umulig. Dette var den store åndsskampen der nordmennene helt fra først i okkupasjonsperioden gjorde innsatser som gjorde Norges navn vidkjent. Norge har gjennom denne åndsskampen blitt stående som et synbilde på demokratiet i kamp. Denne innsatsen på åndesfronten har gitt Norge en good-will blant De Forente Nasjoner som ingen annen nasjon.

Men kampen krevde også innsats på det materielle området. Hand i hand med åndsskampen gikk motstanden mot alle de tiltak som tok sikte på å mobilisere nordmenn til arbeids- eller militærinnsats på fiendens side. Ved siden av dette var parolen passiv sabotasje, d. s. alt arbeid som måtte utføres for tyskerne, skulde bli gjort så seint og så dårlig som råd var. Men situasjonen krevde stadig mere aktive kampformer. Vi har i det siste fått se stadig flere eksempler på hva våre hjemmestyrker kan yte av aktiv sabotasje. Store lagre og allslags bedrifter av primær interesse for fienden blir opplagt. Ennå har ikke heimefronten tatt til aksjon på det rent militære området. Geriljakrig har ennå ikke vært aktuell politikk her hjemme. Den skytning hjemmestyrkene hittil har utført, har innskrenket seg til å bli likvidering av angivere som spesielle utvalgte folk har ønsket med. Det store flertall av hjemmestyrkene spares til andre oppgaver, først og fremst beskyttelsen av vår nasjonale identitet mot tysk ødeleggelse og støtte til frigjøringsstrømmene utenfor når de kommer.

Men det store flertall av det norske folk må heller ikke stå passive når det kommer til militære operasjoner i Norge. Vi gjengir idag et avsnitt av de instruksjoner som den militære norske overkommando nylig sendte oss og som spesielt har interesse når det gjelder sivilbefolkningens innsats i "den militære periode".

Gi opplysninger av militær betredning til frigjøringstroppene.

Gi opplysninger av militær betredning til frigjøringstroppene. På eksempel på norsk grunn i videre utstrekning vil de sikkert ha med seg gode opplysninger om de tyske troppers stillinger, men det kan være forandringer og detaljer i tyskernes militære forberedelser som de ikke kjenner til. Jo flere pålitelige opplysninger den

allierte staben får, jo hurtigere og sikrere vil frigjøringa av landet foregå. Her må allierte hjelpe til. Alle må være klar til å avgi rapport om lokale forhold. Gjenta ikke rykter, bare kjensgjerninger som er sett og stoffet festet.

Opplysninger som de allierte vil trenge:
Tyske troppeavdelinger: antall tropper som befant seg i din by eller ditt distrikt? Hvor lå stabens hovedkvarter? Hvilken enhet hørte troppene til? Har du lagt merke til noen høyere offiserer? I hvilken retning dro troppene? Vet du hvor de holder til?

Tyske befestninger: Hvor ligger flyplasser, bunkers, mitraljoserader, utkiksposter, luftvernstillinger, minlagte områder (hvor store er de, og hvor kan man passere dem?)

Transport: Hvilke veier, gater eller bruer er sperret? Hvilke er åpne for trafikk?

Veienes og bruens bærsevne? Er bruene underminert eller bevoktet? Hvor store vaktstyrker

Vassdrag: Deres dybde og bunnsforhold? Hvor går tyske telefonledninger? Hvor er de tyske telefon- og telegrafstasjoner?

Havner og skip: Hvilke skip ligger på havnen? Lasteskip eller krigsskip? Deres lastbestykning? Er havnen minelagt? Hvor? Hvor sterkt bevoktet?

Feller: Når tyskerne trekker seg tilbake legger de gjerne ut feller etter seg. De eksploderer nær en rorer ved et dørhåndtak, et vindu, en brustein eller lignende som utløser mekanismen. Pass nøye på om slike feller blir plassert i din by eller i ditt distrikt.

Fra vår aktive sabotasjefront.
Tysk bensinlager i flammer. Kl. 15 5. jan. inntraff det en voldsom eksplosjon i Schwensensgate ved St.Hanshaugen og snart slo veldige flammer og en svart røksøyler som kunne ses over hele Oslofjorden opp mot himmelen. Det gikk som en loppelid: bensinstasjonen på St.Hanshaugen er sprengt i luft. Et kvarter før tre kom fire arbeidskleddede karer inn i Schwensensgate 3. To av dem var utstyrt med maskinpistoler, to med vanlig pistol. De ba folkene i huset forsvinne og gjorde dem klar over at det vilde bli skutt hvis de gjorde noe kluss når de kom ut på gaten. Det var folk som passet på dem utpå der. De varslet arbeidere og andre påerte ordre og kom i dekning for eksplosjonen. Noe varsel ble ikke gitt til folk i nabohusene eller andre steder. Det ble brukket meget sterk sprengladning og eksplosjonen var så voldsom at begge gavlene i nr. 3 raste sammen og dermed ble det øyeblikkelig brann i nr. 5 hvor bensinstasjonen holder til. De to gårdene 5 og 7 var helt overtatt av tyskerne og var omgitt av pigetråd og sikret av tyske vakter. Lagret av bensin og olje ble

anslått til 360.000 liter. Dette er våre hjemmestyrker som litt til største seier i kampen for å lamme den tyske landtransporten. Dessverre var det ikke til å undgå at virkningene av eksplosjonen og brannen delvis bredte seg til de nærmestliggende leiegårder. En nordmann, bensinstasjonens bestyrer Martinsen, ble drept. Dessuten har visstnok 2 andre fått så alvorlige skader at det er fare for livet.

Blindalarmer om sprengning.

I den siste tid har det vært endel blindalarmer om at det skulle foregå sprengninger på forskjellige steder. Det viser seg at folk delvis er blitt slovet p.g.a. feilmeldinger og ikke har tilbørlig hensyn til varsler om at det skal foregå sprengning. Folk må være klar over at det en dag kan bli alvor og derfor å ta hensyn til de varsler som blir gitt. Våre hjemmestyrker kan ikke trekkes til ansvar dersom det går menneskeliv tapt for et publikum ikke har fulgt de varsler som blir gitt på forhånd. Husk også at det gir fienden høve til å slå på propagandatrommen dersom sivilbefolkningen blir skadelidende ved sabotasjeaksjoner.

Nyhетene fra London mandag 5/2 kl. 18.00.

Ostfronten. Marskal Sjuks styrker fortsetter frammarsjen mot Oden og står nå få km. fra elva i framspringet ved Frankfurt og Küstrin og 50 km. fra Berlin. Voldsomme kamper pågår i utkanten av Frankfurt. Igår ble over 100 styrker tatt nord for Küstrin, bl.a. Neudamm og Bärwalde. En tysk divisjon som såvidt var nådd fram hit, ble fullstendig utsløttet. Byen Schwingen syd-øst for Frankfurt ble også inntatt. I dette område hadde tyskerne 5000 falne. I Ost-Preussen har russerne inntatt Bartenstein og Landberg. I Bartenstein ble nesten hele garnisonen utsløttet. Russiske tropper rykker fram mot Danzigbanen, og har inntatt havnebyen Cranz og ranset Küstrische Nehrung for tyskere. Hele tyske avdelinger over a seg for ikke å bli drevet på sjøen. Det har i flere tilfelle hendt at SS-folk er blitt skutt ned av de tyske soldater. Tyskerne har nå bare 1/6 igjen av hele Ost-Preussen. - Den franske ambassadør i Moskva har fått meddelelse om at russerne har bedrevet over 100.000 franskmenn som var krigsfanger eller deporterte arbeidere. - Formannen i Lublinkomiteen har meddelt at denne skal overta den sivile administrasjon av Schlesia og Ost-Preussen.

Flyangrep. Britiske fly angrep inatt Born et meget viktig trafikkknutepunkt, og 2 bombeanlegg i Rux. Videre Hannover og Dortmund. 4 fly gikk tapt. Igår angrep tunge britiske bombefly tyske evakueringsskip i Danziger Bucht. Ved angrepet på Magdeburg og Berlin lørdag misste amerikanerne 15 bombefly og 5 jagere, d.v.s. det minste prosentvise tap ved angrep på Berlin. Fotografier tatt etter angrepet på Berlin viser at det er oppnådd mange fulltreffere på flere av jernbanestasjonene,

krigsdepartementet, rikskanselliet, propagandadepartementet og Gestapos hovedkvarter. Censuren stoppet igår alle meldinger fra byen om tilstanden etter angrepet, men svenske korrespondenter hadde da allerede sendt sine telegrammer. Volksturns soldater arbeider på spreng med å lage barrikader i gatene. Evakueringen er gått fullstendig i stå.

Vestfronten. 4 amerikanske divisjoner strömer innover slottene foran Köln i bresjen av Siegfriedlinjen, og har gjort et innbrudd ved hovedverkene øst for Monschau. Bl.a. har de inntatt en by der skolen for Hitlerjugend befinner seg. Hele Belgia er fri for tyskere igjen, og de allierte tropper står på et punkt 12 km. lenger inne i Tyskland enn noen gang før. I Alsace har amerikansk og franske tropper oppnådd kontakt med hverandre mellom Bernay og Colmar og kløvet den tyske lommen sør for Strassbourg i 2. I den ene delen av lommen ved Vogesene er tyskerne innesluttet. De gjør stadig forsøk på å komme ut, men åpningen blir mindre og mindre. Her ble igår tatt 2500 fanger.

Det fjerne østen. Amerikanske tropper på Luzon har inntatt Manila 25 dager etter at de gikk iland på øya. Det foregår enda gatetekamper i byen. 3000 som var internert her er blitt befrikket. De fleste var amerikanere men også noen nordmenn. Amerikanerne kjemper seg fram fra Manila mot sør og har inntatt en høydestilling og 2 flyplasser. Tunge amerikanske bombefly har angrepet festningen Corrigidor og fløtchavnen. 10 fly gikk tapt. Britiske fly fra hangarskip har gjort 2 angrep mot oljeraffinerier på Sumatra.

Hvor fartøy flyte kan.

Den allierte framrykking i Belgia gikk raskere enn tyskerne hadde drømt om, og Europas største havneby Antwerpen ble erobret praktisk talt uskadd. Søndag 26/10 kl. 14 klappet det første lasteskip til kaien. Damaskipet "Lysland" av Bergen var navnet. - et norsk skip. Skipperen, kaptein Asbjørnsen. "Lysland" var konvoyens kommandereskip. Hakk i hel fulgte to dansker "Hansa" og "Thyra". Man kan si det er en tilfeldighet hvilket skip kommer først i havn. Det er bare det å bemerke at denne "tilfeldighet" for såvidt angår norske skip, har gjentatt seg med stor regelmessighet under krigen. Hvor farvarnet var trangt, hvor operasjonens art og oppgavens vanskelighet nødvendiggjorde godt sjømannskap, der har alltid norske skip og sjømannskap vært å finne i første rekke. Det er blitt en tradisjon vi som sjøfarende nasjon med rette kan være stolt av. Det kan derfor være av interesse å referere noen dam/S "Talator" først til Madagaskar, S/S "Brisk" først til Oran, S/S "Marga" først til Reggio i Italia. Heller ikke skal glemmes de halvt hundre norske skip som deltok på D-dagen.